

Presentació

La Generalitat de Catalunya, en memòria i en homenatge al nostre eminent lingüista Joan Coromines (1905-1997), membre de l'Institut d'Estudis Catalans, proclamà l'Any Coromines i en nomenà la Comissió corresponent. Tal com havia estat concebut, l'objectiu d'aquest Any era doble. Per un costat, es tractava d'aprofundir l'estudi de les obres de l'homenatjat, que, per raó del seu exili d'una dotzena d'anys en terres americanes, a la fi de la Guerra Civil espanyola (1939), era més conegut, àdhuc entre persones de la seva especialitat, per la lectura dels seus treballs que no pas per la quasi inexistent relació personal amb elles. Per l'altre costat, hom també volia fomentar l'interès per Joan Coromines i divulgar-ne la vida i les obres entre gent de cultura general, perquè era lamentable que, per motius professionals, temperamentals o d'altra mena, restés desconegut un personatge que havia treballat com ningú per penetrar els secrets de la llengua catalana, fins al punt que els seus mateixos parlants ignoressin a qui devien la coneixença d'allò que ells en sabien. Aquesta tasca, que la Comissió volia fer extensiva a ateneus populars i a centres docents del país, sobretot d'ensenyament secundari, demanava molt de temps i era prudent que la durada del pla excedís un any de calendari. D'ací que l'Any Coromines s'iniciés el 21 de març de 2005 (aniversari de la seva naixença) i es clogués el 31 de desembre de 2006.

Del primer moment ençà, la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans anuncià el seu propòsit d'organitzar uns actes que s'adiguessin a Joan Coromines i no desdiguessin del mateix Institut. Convertit en realitat el pla elaborat, l'homenatge consistí fonamentalment en un cicle de set conferències i una taula rodona. Quant a la temàtica, els actes previstos quedaren repartits entre l'obra de Coromines (les cinc primeres conferències) i la seva vida (dues conferències i l'anomenada taula rodona). Aquestes activitats foren dutes a terme entre el dia 5 d'abril (conferència inaugural) i el dia 17 de maig (conferència de clausura) de 2005.

Per ordre cronològic, els autors i els temes de la primera meitat foren els següents:

Germà Colón, membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans i professor emèrit de la Universitat de Basilea: «El lèxic català en el diccionari (DECat) de Joan Coromines» (5 d'abril); José Antonio Pascual, membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans i membre numerari de la Real Academia Española: «La responsabilidad de un científico: el Diccionario crítico etimológico de la lengua castellana, de Joan Coromines» (12 d'abril); Éva Buchi, de la unitat de recerca Analyse et Traitement Informatique de la Langue Française (ATILF), del Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS): «Joan Coromines et l'étymologie lexicale romane : l'exemple roumain» (19 d'abril); Aitor Carrera, professor de la Universitat de Lleida: «L'aportació de Joan Coromines a l'occità de la Vall d'Aran» (26 d'abril), i Xavier Terrado, professor de la Universitat de Lleida: «L'Onomasticon que ara podem fer» (3 de maig).

Autors i temes de la segona meitat: Josep Ferrer, filòleg, i Joan Pujadas, periodista: «Entorn de l'epistolari de Joan Coromines» (10 de maig), i Max Cahner, professor de la Universitat de Barcelona i president de la Fundació Pere Coromines: «El compromís de Joan Coromines amb el país» (17 de maig). Pel que fa a la taula rodona, haig de precisar que no es tractava de quatre persones que dialoguessin sobre un tema proposat, sinó que cadascú havia escollit la seva manera personal d'evocar la figura i l'obra de l'homenatjat. Així ho feren el ja esmentat Max Cahner: «Joan Coromines, cent anys»; Carles Duarte, filòleg i col·laborador de Joan Coromines: «Els problemes tècnics i la metodologia historicolingüística dels diccionaris»; Joan Ferrer, professor de la Universitat de Girona i antic secretari i col·laborador de Joan Coromines: «En el despatx de Coromines», i Aina Moll, membre numerària de l'Institut d'Estudis Catalans: «La meua relació amb Joan Coromines». La interpretació que hom havia fet del concepte de «taula rodona» impedí que sorgís un col·loqui general sobre el tema escollit, en el qual cada participant digués la seva. Les intervencions foren comentaris concrets i aclariments sol·licitats. La taula rodona tingué lloc el dia 10 de maig, després de la conferència de Josep Ferrer i Joan Pujadas, i fou coordinada per qui signa aquesta presentació.

Els textos definitius de totes les conferències i de les intervencions a la taula rodona, lliurats pels autors corresponents, són els que constitueixen el volum present.

Per arrodonir els actes organitzats per la Secció Filològica amb motiu de l'Any Coromines (2005-2006), serà bo de recordar que, en tres ocasions (dies 5 i 26 d'abril i 3 de maig), després de la conferència corresponent, hom projectà l'entrevista de Josep M. Espinàs a Joan Coromines, emesa en el programa Stromboli de Televisió de Catalunya el dia 21 de març de 1995.

ANTONI M. BADIA I MARGARIT
Institut d'Estudis Catalans